

Aanpak energiebesparing Petten

GEMEENTE
Schagen

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. De aanpak en referentiewoningen
3. Waarom verduurzamen?
4. Waar te beginnen en wat levert het op?
  - a. Isoleren
  - b. Ventileren
  - c. Elektriciteit
  - d. Verwarmen en koelen
5. Isolatie-actie
6. Subsidies en regelingen
7. Afsluiting

Duurzaam Bouwloket

- Gemeentelijk Energieloket
- Gratis en onafhankelijk advies
- Energiebesparende maatregelen
- Subsidies en financieringen
- Lokale acties en initiatieven
- Uitvoerende bedrijven

De inventarisatie

Aantal koopwoningen	553
Percentage koop	74%
Aantal huurwoningen	194
Percentage huur	26%

Geselecteerde woningtypen

Vrijstaand
2002

Tussenwoning
1967

2 onder 1 kap
1948

2 onder 1 kap
1989

Geselecteerde woningtypen

2002
-500 kWh & 980 m³

1967
3.000 kWh & 1.300 m³

1948
-1.300 kWh & 1.775 m³

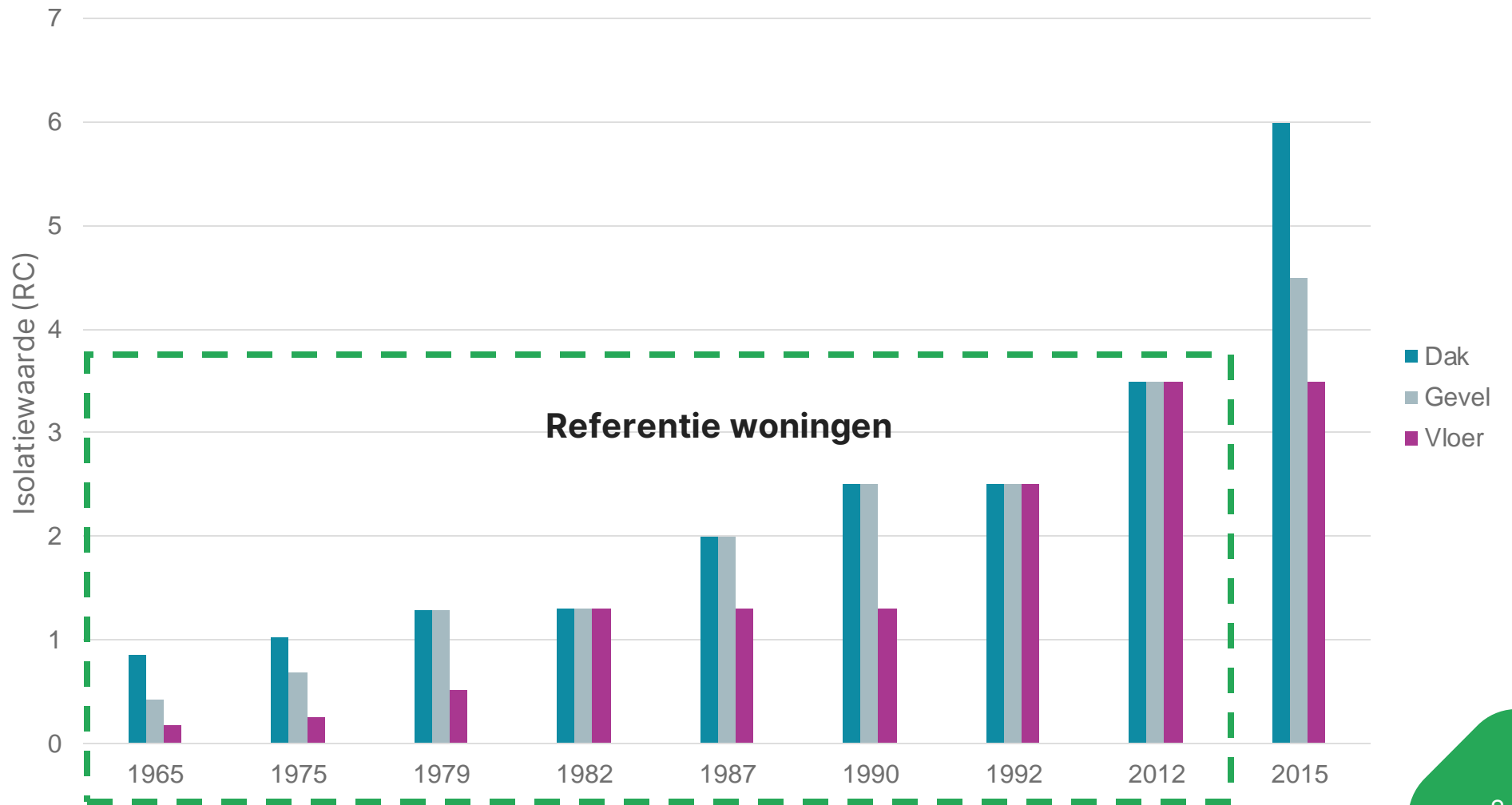
1989
250 kWh & 1.540 m³

Gemiddelde (2020):
2.640 kWh & 1.240 m³
(www.allecijfers.nl)

Rapporten referentie woningen

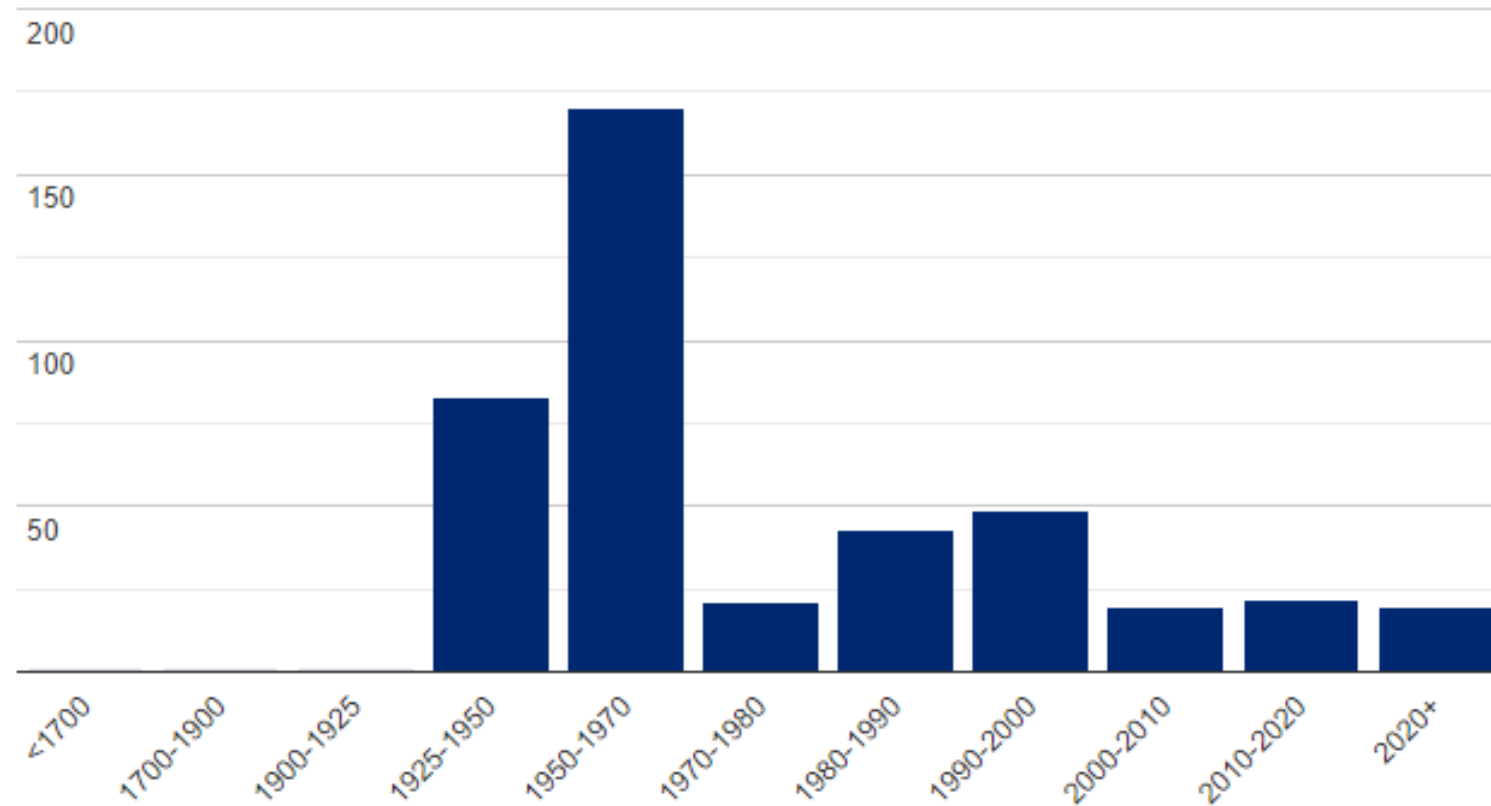
Bouwjaren en isolatie

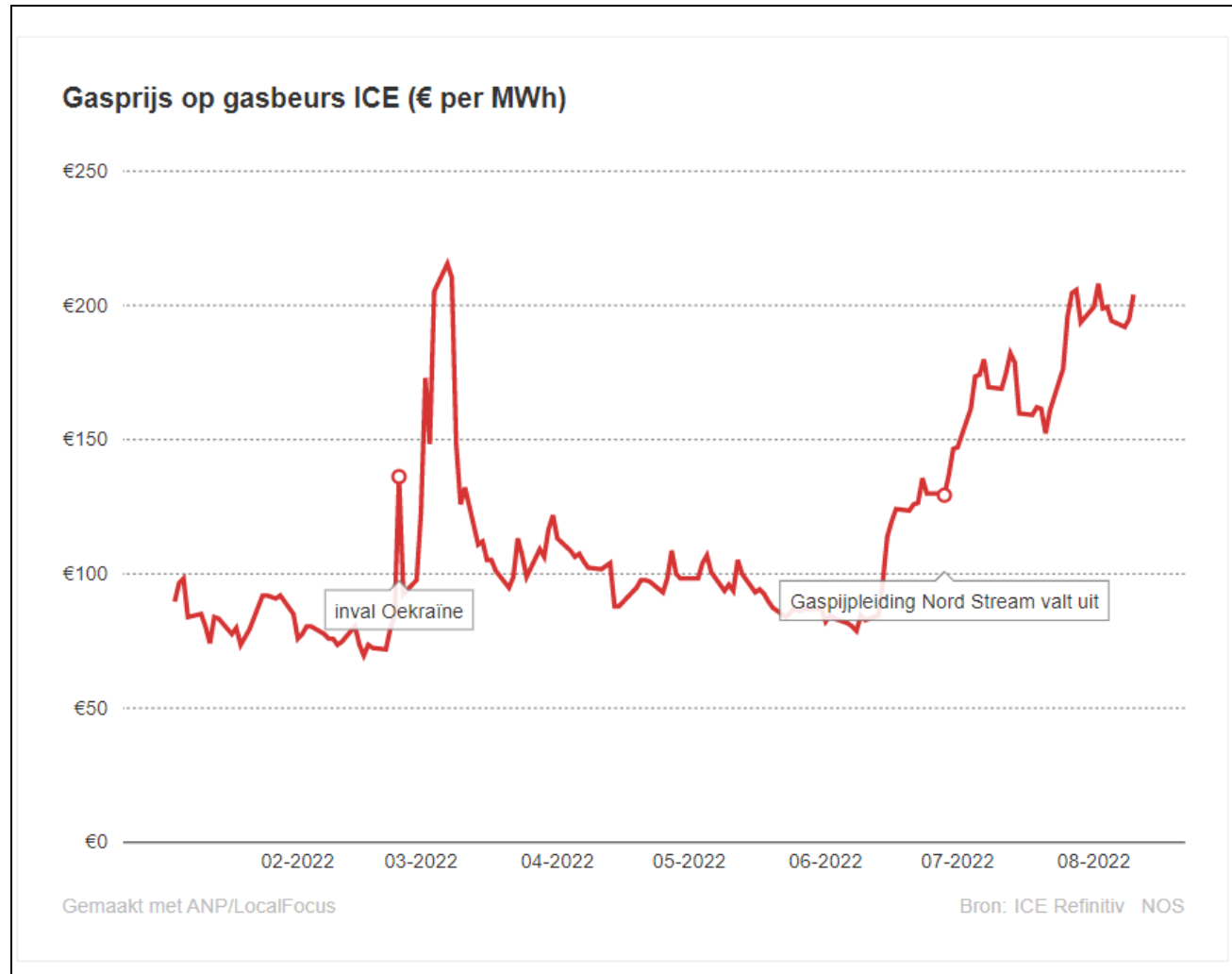
Bouwjaren en isolatie

Adressen: bouwperiode van panden [↗](#)

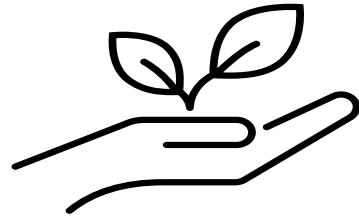

Overzicht van het aantal panden naar bouwjaar voor de buurt Petten-Centrum en Korfwater. Op basis van de gegevens uit de BAG van 4 juli 2022.

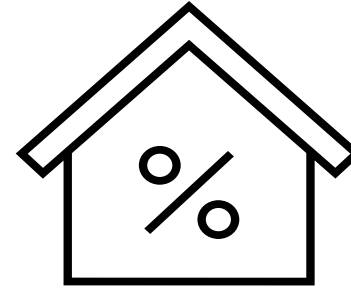
Energierkening

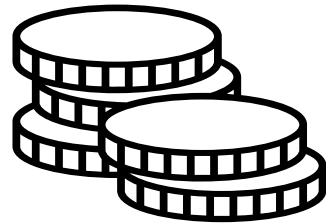
Ieder zo zijn motivatie

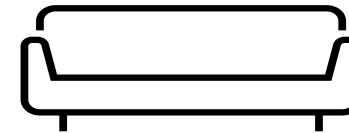
Milieu

Woningwaarde

Lagere energierekening

Comfort

Wat kost energie?

Jaarlijkse energielasten PBL <i>22 cent per kWh en 1 euro per m³</i>		Jaarlijkse energielasten (2022 dit jaar) <i>40 cent per kWh en 1,74 euro per m³</i>	
Maandbedrag	€ 148,-	Maandbedrag	€ 280,-
Jaarlijkse lasten	€ 1.776,-	Jaarlijkse lasten	€ 3.360,-
Totaal over 5 jaar	€ 9.429,-	Totaal over 5 jaar	€ 17.839,-
<i>Totaal over 15 jaar</i>	<i>€ 33.032,-</i>	<i>Totaal over 15 jaar</i>	<i>€ 62.492,-</i>

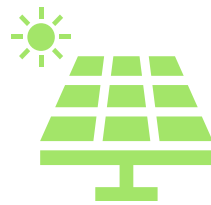
In de bovengestelde berekeningen gaan wij uit van 3% inflatie.

Stapsgewijs naar aardgasvrij

Isoleren

Ventileren

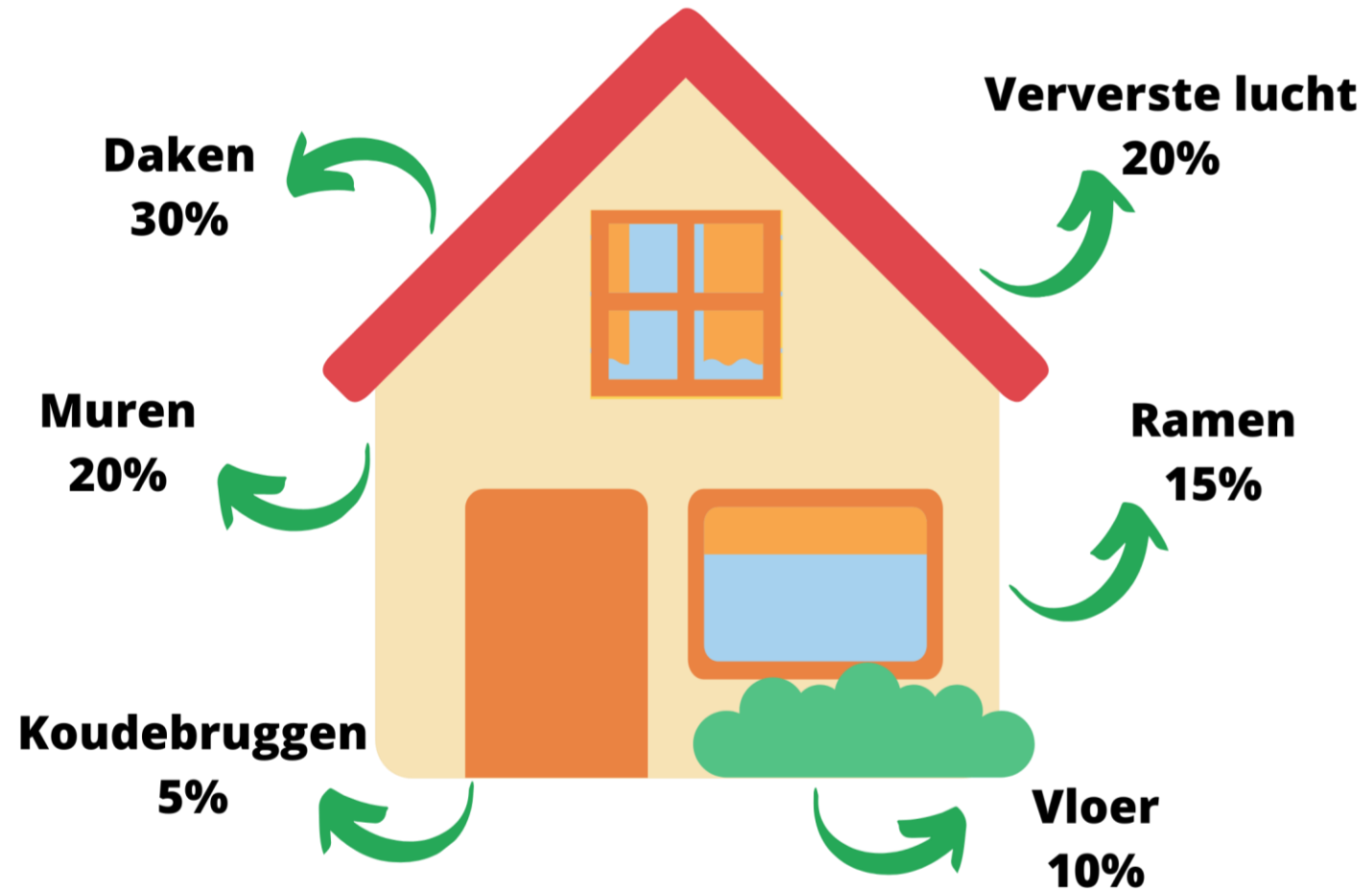

Elektriciteit

Verwarmen
en koelen

Warmteverlies doorsnee woning

Welke vormen van isolatie?

Gevelisolatie

Dakisolatie

Vloerisolatie

Ramen en
deuren

Soorten gevelisolatie

Spouwmuurisolatie

Binnengevelisolatie

Buitengevelisolatie

Soorten gevelisolatie

Spouwmuurisolatie

Binnengevelisolatie

Buitengevelisolatie

Verschillende situaties

Tot **1975**

- Geen spouwmuurisolatie

Vanaf **1975**

- Matige spouwmuurisolatie
Rc 0,6

Vanaf **1990**

- Redelijk tot goede spouwmuurisolatie
Rc 2,5

Wat is een spouwmuur?

Hoe isoleren we een spouwmuur?

Controleren van de spouw

Minimale
spouwruimte

Vervuiling

Speciebaarden

Vogels en
vleermuizen

Oude
isolatieresten

Materialen

EPS parels

Minerale wol

UF schuim

€ 18,- tot € 28,- p/m²

Rekenvoorbeeld spouwmuurisolatie

Hoekwoning

Bouwjaar
woning 1948

Geveloppervlak
van 70 m²

Enmalige kosten	Enmalige subsidie	Terugverdientijd	Jaarlijkse besparing CO ₂
€ 1.575	€ 560 (Rijk)	1 jaar	Ca. 1.050 kg

Soorten vloer- en bodemisolatie

Onderkant
vloerisolatie

Bodemisolatie

Renovatievloer

Soorten vloer- en bodemisolatie

Onderkant
vloerisolatie

Bodemisolatie

Renovatievloer

Verskillende situaties

Tot **1970**

- Houten vloeren

Vanaf **1970**

- Beton vloeren

Vanaf **1982**

- Matige vloerisolatie
Rc 1,3

Vanaf **1992**

- Redelijke vloerisolatie
Rc 2,5

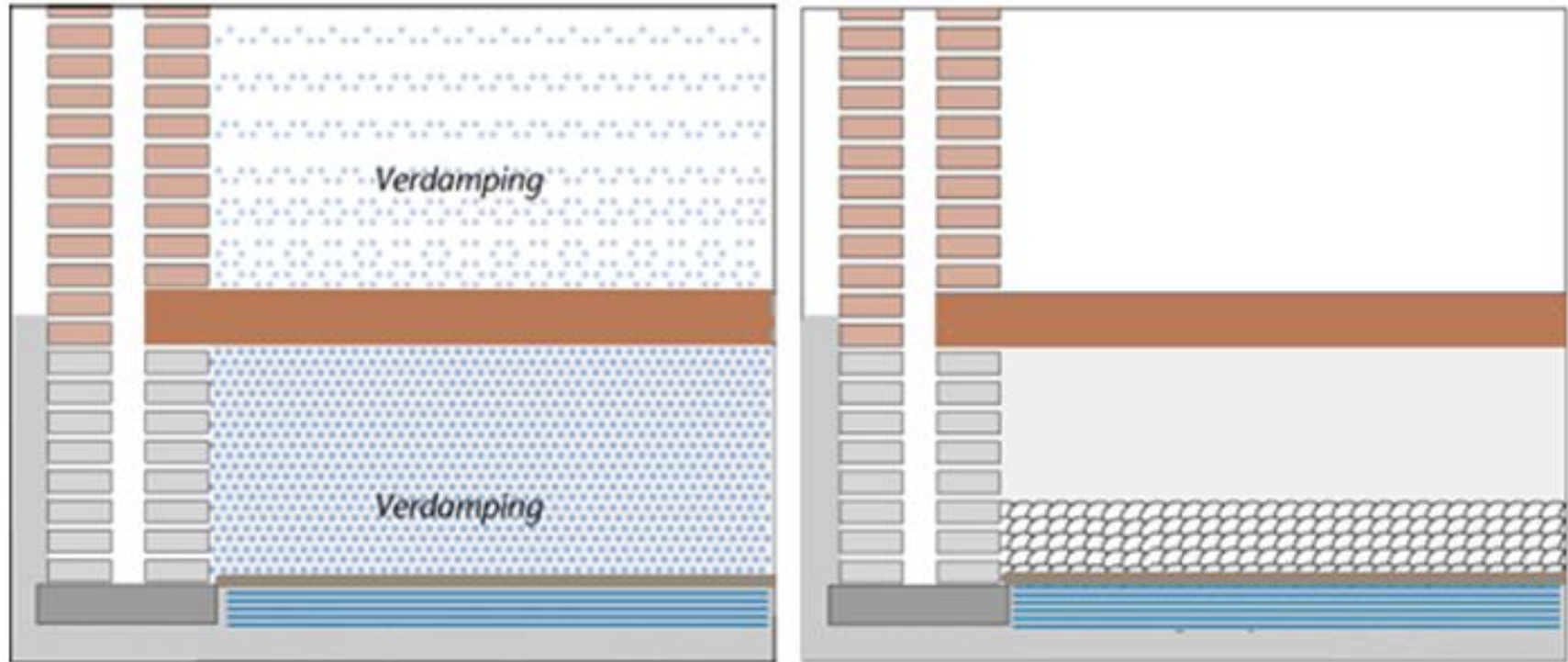
Perfora en NeHoBo '56 tot '84

Manta en Kwaaitaal tot 1984

Wat doet bodemisolatie?

Materialen bodemisolatie

Isolatiewokkels

Isolatiematrassen

Schelpen

Bodemfolie

EPS parels

**€ 25,-
tot
€ 40,- p/m²**

Materialen vloerisolatie

Thermoskussens

Prestatiefolie

Minerale wol

Opencellig PUR

Geslotencellig
PUR

**€ 30,-
tot
€ 50,- p/m²**

Wanneer vloer- of bodemisolatie?

Kruipruimte	Lager dan 50 cm	Hoger dan 50 cm
Droge kruipruimte	Bodemisolatie	Vloerisolatie
Natte kruipruimte	Bodemisolatie	Bodem- of vloerisolatie

Rekenvoorbeeld vloerisolatie

Tussenwoning

**Bouwjaar
woning 1967**

**Vloeroppervlak
van 45 m²**

Enmalige kosten	Enmalige subsidie	Terugverdientijd	Jaarlijkse besparing CO ₂
€ 1.500 - € 2.000	€ 495	7-10 jaar*	Ca. 500 kg

* Vloerverwarming

Soorten dakisolatie

Schuin dakisolatie
binnenzijde

Schuin dakisolatie
buitenzijde

Plat dakisolatie
binnenzijde

Plat dakisolatie
buitenzijde

Zoldervloerisolatie

Soorten dakisolatie

Schuin dakisolatie
binnenzijde

Schuin dakisolatie
buitenzijde

Plat dakisolatie
binnenzijde

Plat dakisolatie
buitenzijde

Zoldervloerisolatie

Verskillende situaties

Tot **1975**

- Geen Dakisolatie

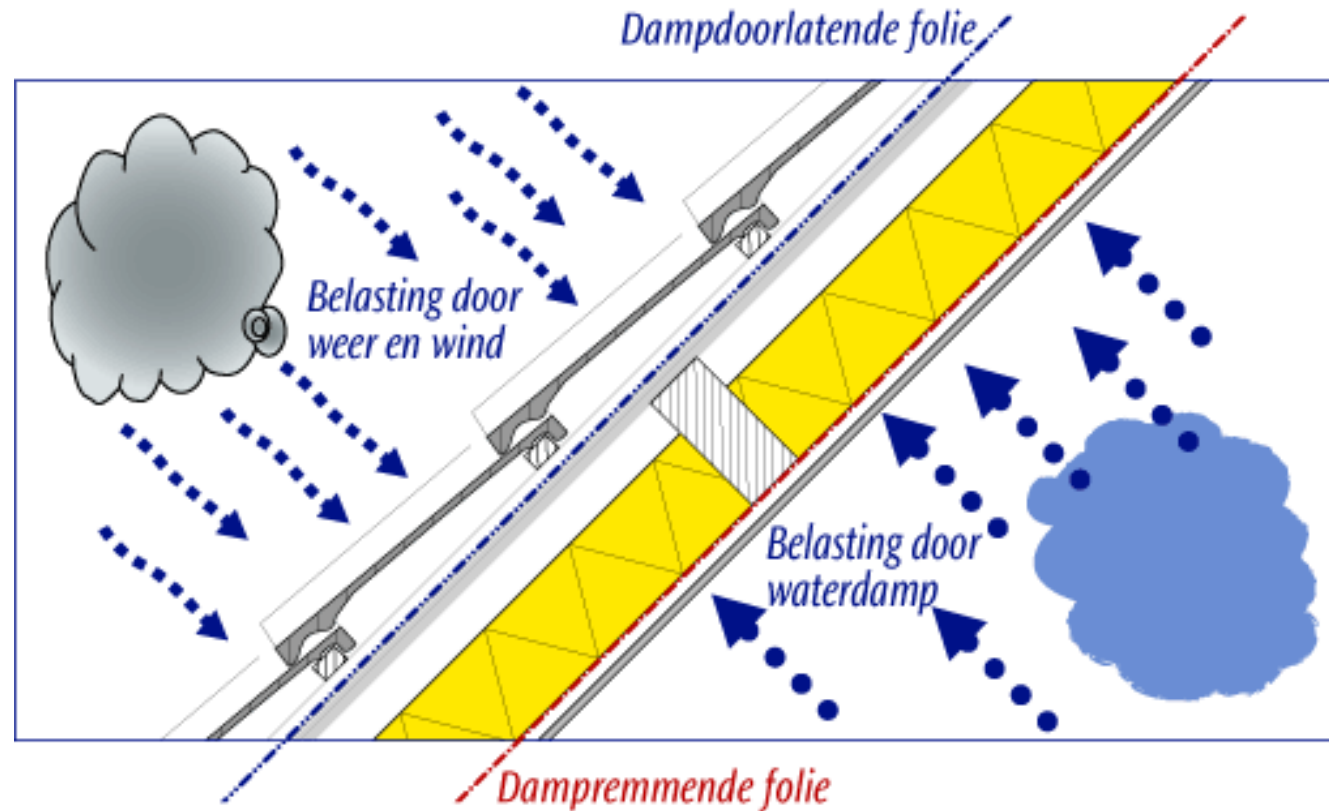
Vanaf **1975**

- Matige Dakisolatie Rc 1,3

Vanaf **1990**

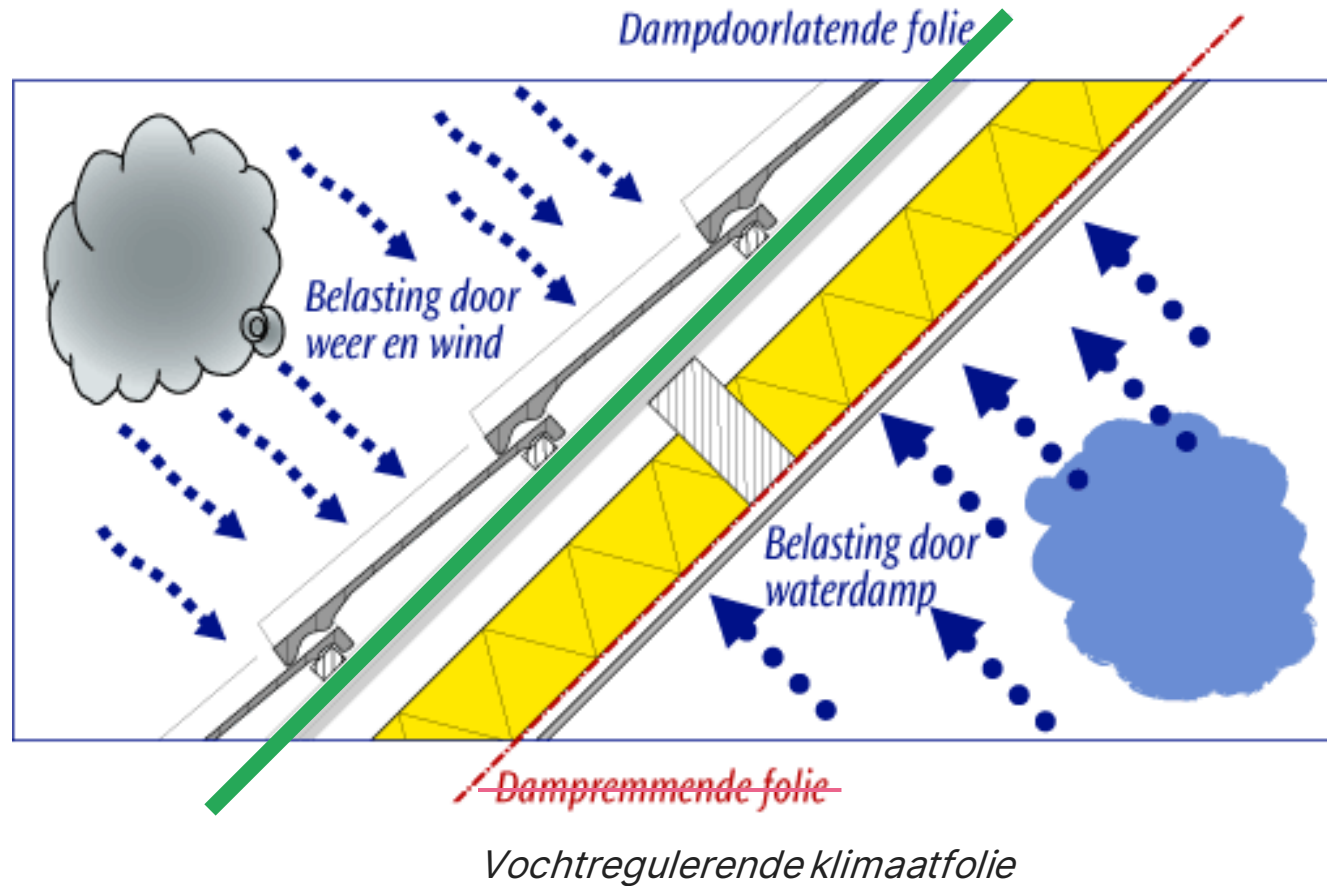
- Redelijke Dakisolatie Rc 2,5

Schuin dak, waar op letten?

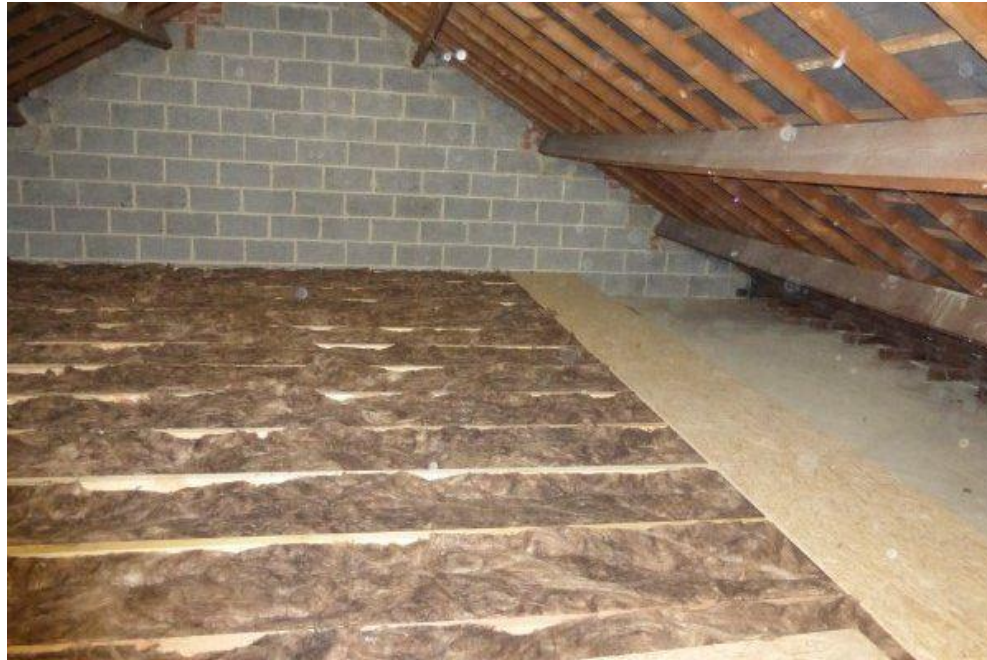

Schuin dak, waar op letten?

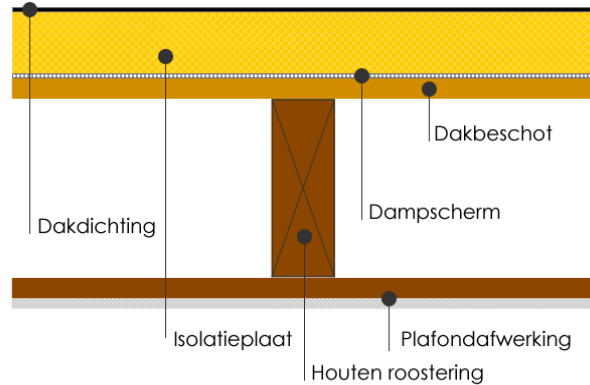

Zoldervloerisolatie

- Kleiner te isoleren oppervlakte
- Alleen bij niet bewoonbare zolders
- € 30,- à € 50,- per m² exclusief afwerking

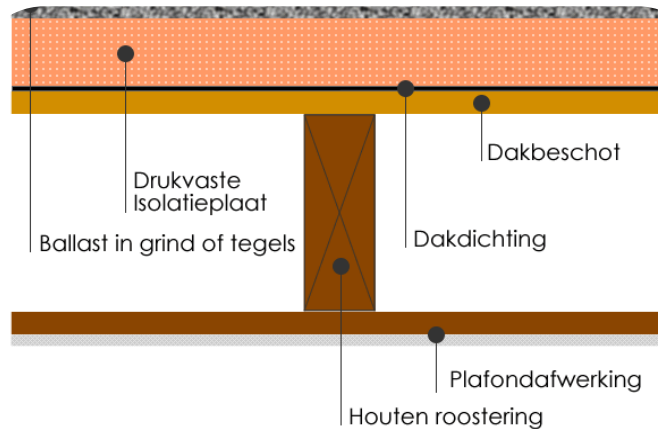

Plat dak, waar op letten?

Warm dak isolatie
€ 40,- tot € 90,- per m²
Bij vernieuwen dakbedekking

Omgekeerde dak
constructie
€ 35,- tot € 50,- per m²
Dakbedekking in goede
staat

Rekenvoorbeeld

Schuin dakisolatie binnenzijde

Hoekwoning

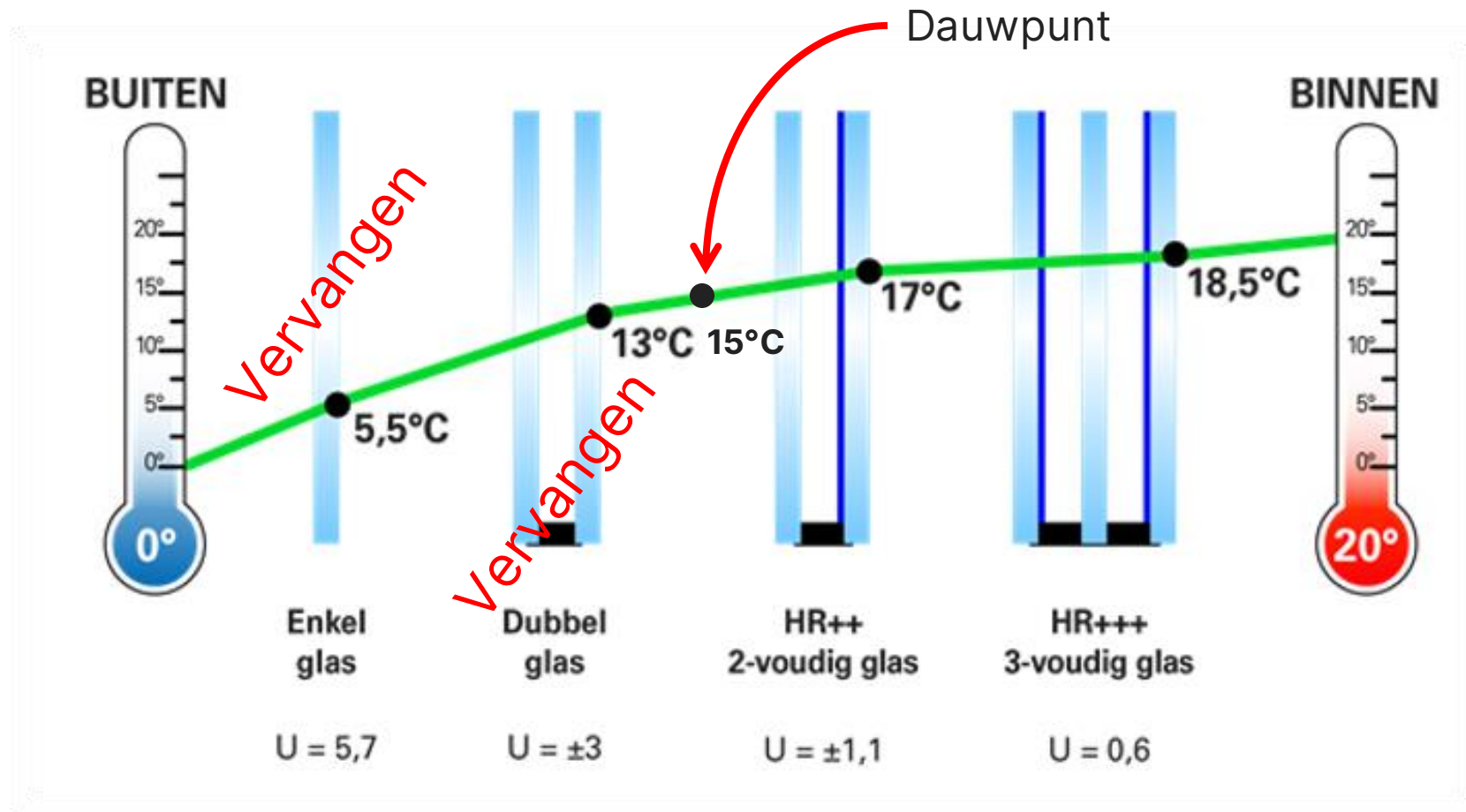
**Bouwjaar
woning 1976**

**Dakoppervlak
van 60 m²**

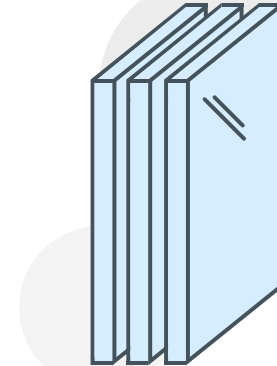
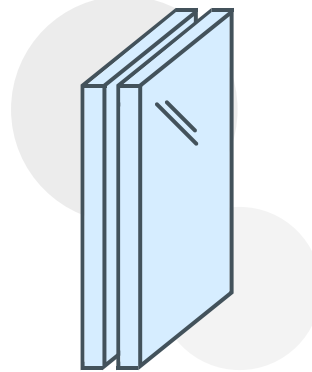
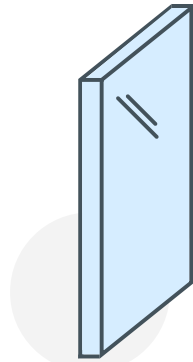
Enmalige kosten	Enmalige subsidie	Terugverdientijd	Jaarlijkse besparing CO ₂
€ 3.600 – € 6.000	€ 1.800	3-8 jaar	Ca. 1.000 kg

Soorten beglazing

Verskillende situaties

Vanaf **1979**

- Dubbelglas
U 3,0

Vanaf **1992**

- Dubbelglas
verplicht op
etages

Vanaf **1996**

- HR glas
U 1,7

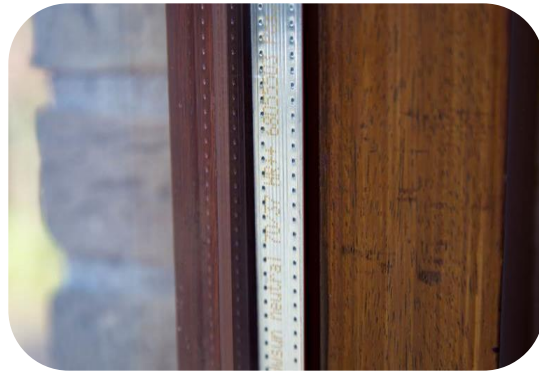
Vanaf **2008**

- HR++ glas
U 1,1

Nieuwbouw

- Drievoudig glas
HR+++ U 0,6

Beglazing controleren

Letters in de
aluminium strip

Weerkaatsing van
de vlam

Ventilatieroosters

Rekenvoorbeeld glas

Hoekwoning

**Bouwjaar
woning 1989**

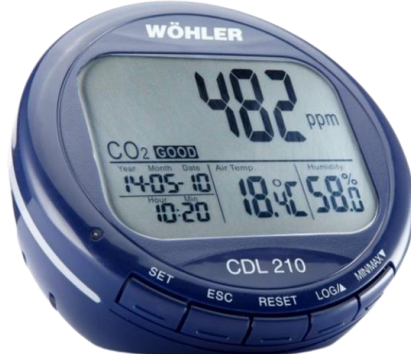
**Glasoppervlak
van 14 m² op de
begane grond**

Enmalige kosten	Enmalige subsidie	Terugverdientijd	Jaarlijkse besparing CO₂
€ 2.380 – € 3.780	€ 742	9-14 jaar	Ca. 1.000 kg

Waarom is ventilatie belangrijk bij isoleren?

- 50% woningen onvoldoende geventileerd
- 10.800L lucht in per dag
- 20 uur per dag binnen

	Parts per million	
	5.000	Gevaarlijk
	1.200	Ventileren
	600-800	Gezond
	350-400	Buiten

Natuurlijke ventilatie

- Handmatige sturing
- Weersafhankelijk

Mechanische afzuiging

Oud (voor 2006)

Energieslurper
Wisselstroom
Lawaaierig

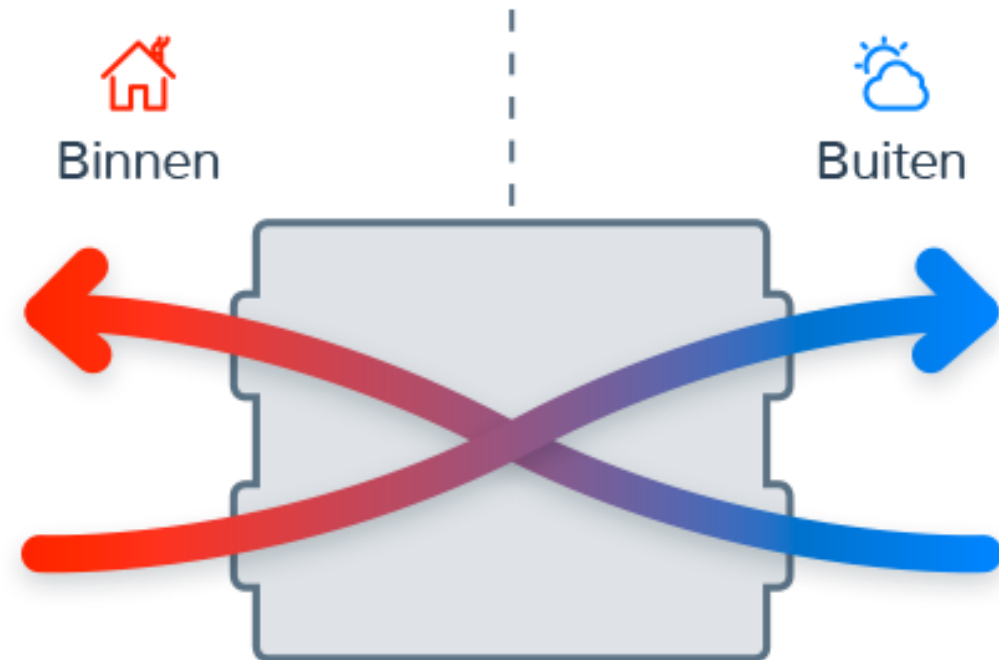

Nieuw (na 2006)

CO₂ en vocht sturing (vaak) mogelijk

Balansventilatie

- Gereguleerde toe- en afvoer
- Warmteterugwinning
- Fijnstoffiltering
- Centraal en decentraal

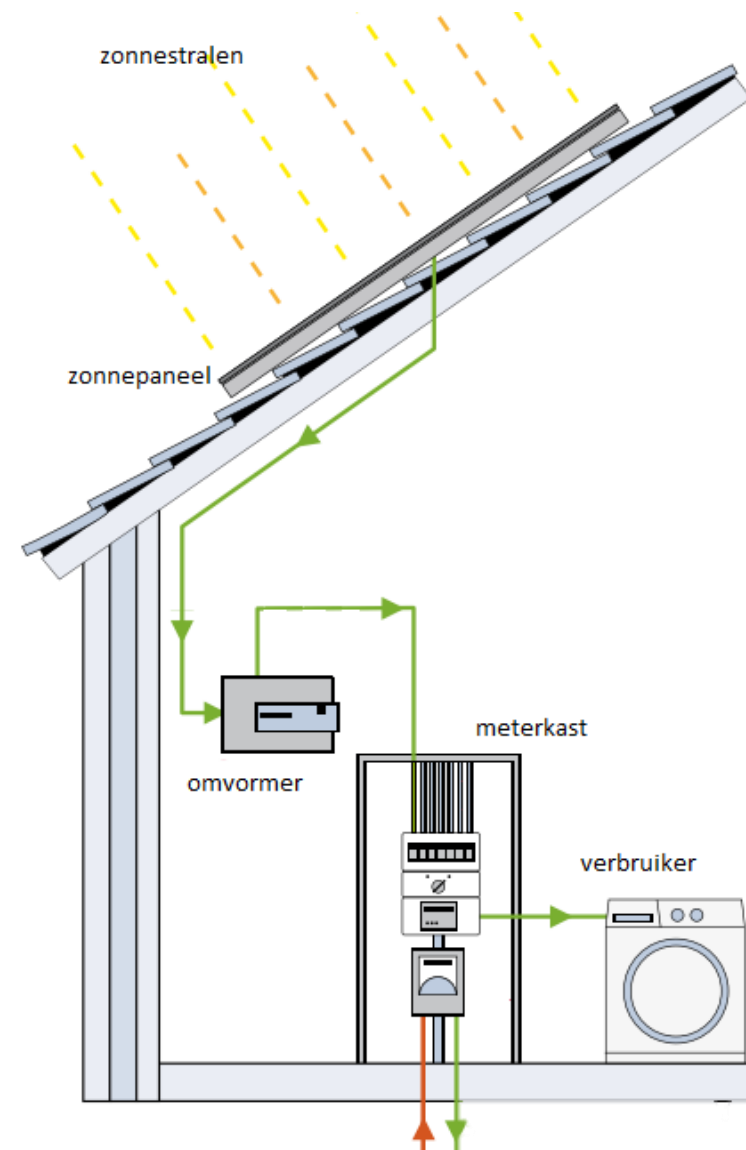
Decentrale balansventilatie

- Gereguleerde toe- en afvoer
- Warmteterugwinning
- Fijnstoffiltering
- Via lokale doorvoer
- Voor bijv. woonkamer

Zonnepanelen

- Omvormer
- Kabelroute
- Een derde van de energierekening is stroom

Rekenvoorbeeld zonnepanelen

Tussenwoning

3.500 kWh
stroomverbruik

10 panelen
3.800 Wp

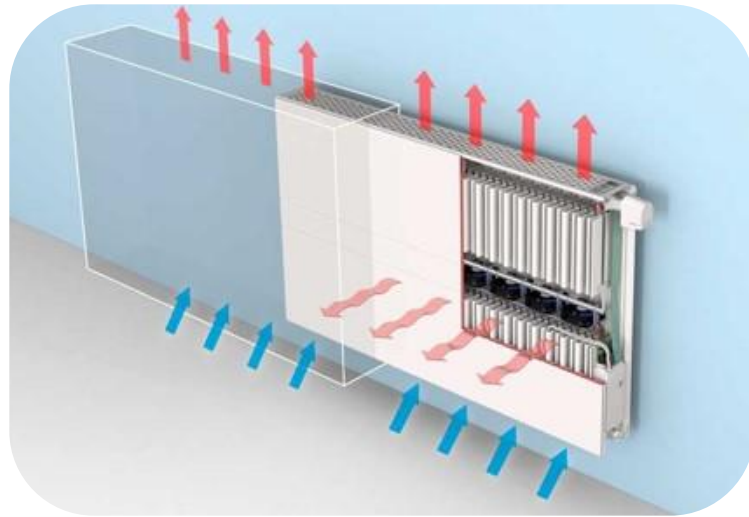
Enmalige kosten	BTW teruggave	Terugverdientijd	Jaarlijkse besparing CO ₂
€ 6.000	€ 1000	5-7 jaar	Ca. 1.500 kg

Elektrisch koken

Lage temperatuur verwarming

LTV Radiatoren

Vloerverwarming

Verwarmen, collectief of individueel?

Collectief

Warmtenet
Groen gas
Waterstof
Etc.

Individueel

Warmtepomp
Elektrisch
Etc.

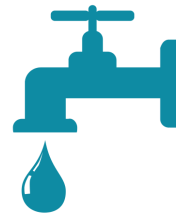
Rendement verwarmingssysteem

1 kW → HR cv-ketel → 1,07 kW

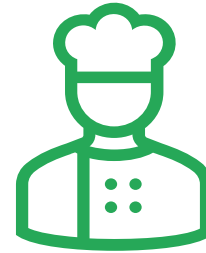
1 kW → Elektrische cv-ketel → 1 kW

1 kW → Warmtepomp → 2,5 - 6 kW

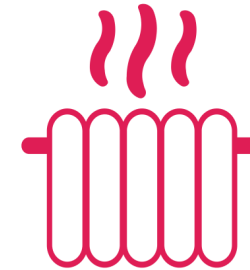
Wat gebruik ik?

Tapwater
300 m³

Gaskookplaat
50 m³

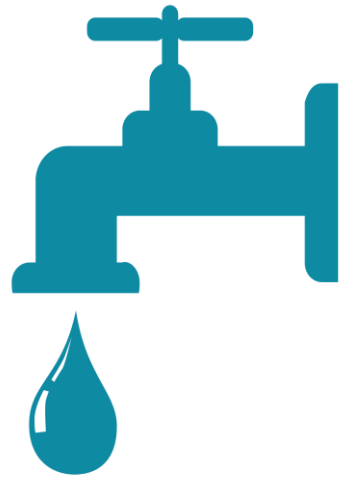
Verwarming
1.150 m³

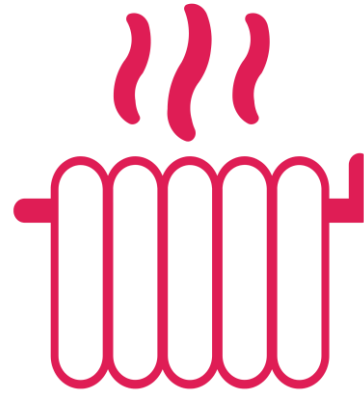
Gemiddeld jaarlijks gasverbruik woning
1.500 m³

Soorten afgifte

Tapwater

Verwarming

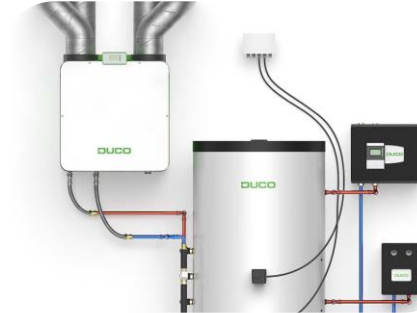

Koeling

Niet alles in één

Warmtepomp
boiler

Ventilatie
warmtepomp

of

Hybride

Lucht-Lucht
(airco)

Niet alles in één

Warmtepomp
boiler

Ventilatie
warmtepomp

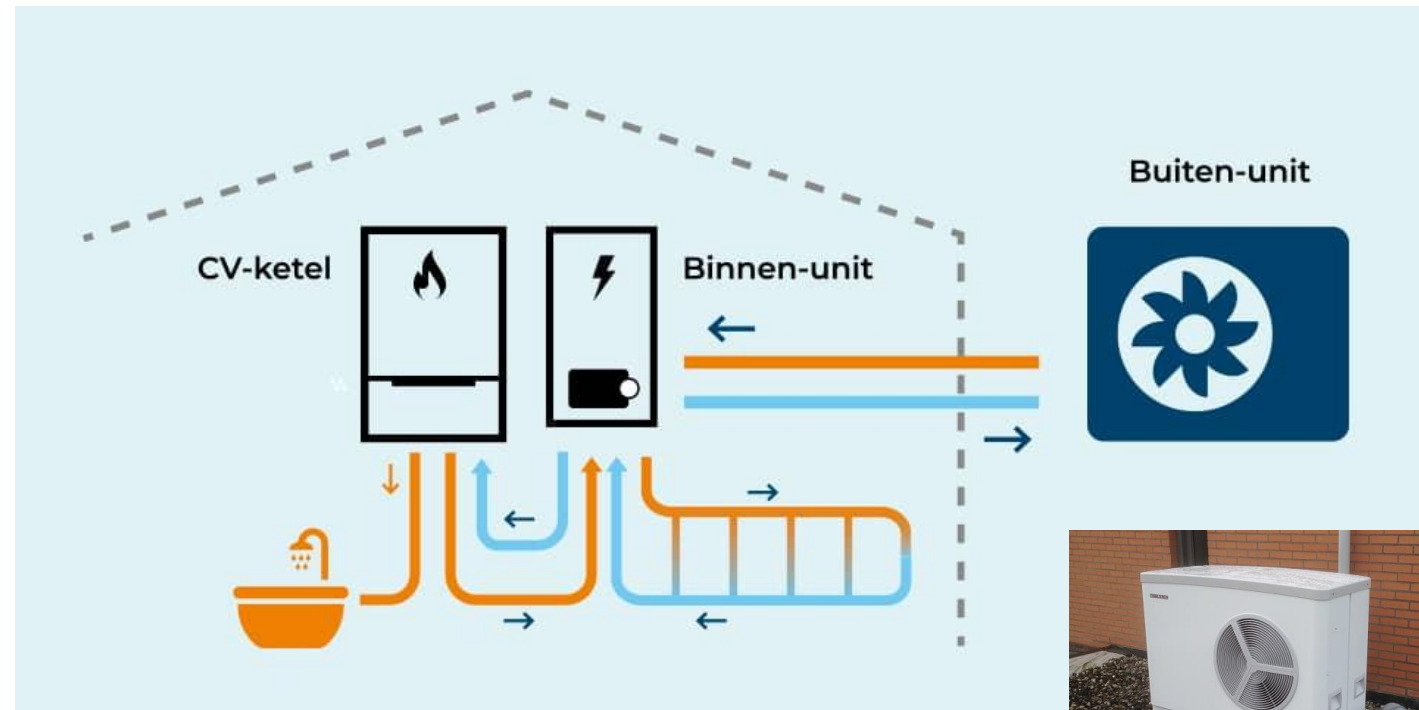
Hybride

Lucht-Lucht
(airco)

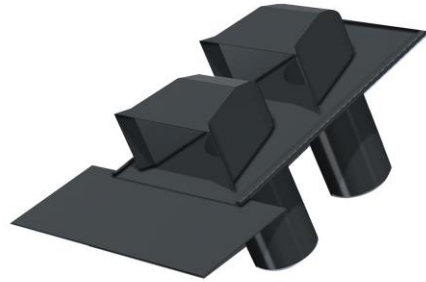

Hybride warmtepomp

Hybride warmtepomp

Zonder buitenunit

Alleen buitenunit

Buitenunit &
(kleine) binnenunit

Cv-ketel en
warmtepomp
geïntegreerd

Schaalbaar naar
all-electric

Hybride warmtepomp

Voordelen:

- 65% besparen op verwarmen
- Direct te combineren met cv-ketel
- Ook geschikt voor warmtenet

Nadelen:

- Verschil in levensduur: blijven we in gascyclus?
- Alleen interessant bij een gasverbruik van $>1.250 \text{ m}^3$
- Niet geschikt om van het gas te gaan
- Verder verduurzamen is financieel lastig

Hybride warmtepomp

**Rendement
SCOP 4,3**

Eenmalige kosten	Eenmalige subsidie	Voorwaarden
€ 5.000 - € 8.000	€ 2.200 - € 2.700	n.v.t.

Besparing	Gas ↓	Stroom ↑	Jaarlijkse besparing CO ₂
65% verwarming	750 m ³ € 750	1.500 kWh € 330	Ca. 350 kg

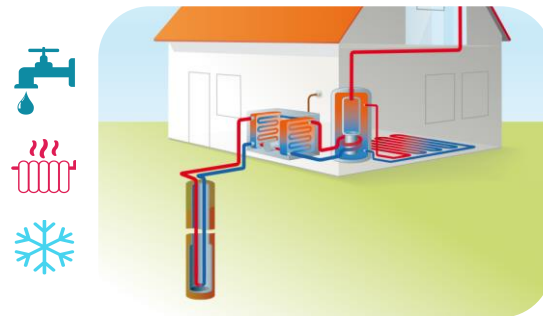
Alles in één

Lucht-Water

Water-Water

Bodem-
water

Zonlicht-
water (PVT)

Alles in één

Lucht-Water

Water-Water

Bodem-
water

Zonlicht-
water (PVT)

Lucht-water warmtepomp

Lucht-water warmtepomp

Voordelen:

- 100% besparen op gas
- Afkoppelen en besparen vastrecht gas
- Alles in één oplossing
- Voordeligste optie over een periode van 15 jaar

Nadelen:

- Hoge investeringskosten
- LTV benodigd
- Lage SEER bij koelen

Lucht-water warmtepomp

**Rendement
SCOP 4,3**

Enmalige kosten	Enmalige subsidie	Voorwaarden
€ 10.000 - € 15.000	€ 2.400 - € 3.900	LTV

Besparing	Gas ↓	Stroom ↑	Jaarlijkse besparing CO ₂
100% gas + gasmeter	1.450 m ³ € 1.750	3.000 kWh € 726	Ca. 700 kg

Isolatie-actie

- Kwaliteitsproducten
- Certificering Insula of SKG IKOB
- Brancheorganisatie VENIN
- Opvolging en doorlooptijd
  - Binnen 5 werkdagen contact
  - Binnen 3 weken een afspraak

Aanbod spouwmuurisolatie

Spouwmuur	
Materiaal	Prijs
EPS Parels	€ 22,50,- p/m ²
HR++ parels	€ 24,- p/m ²
Minerale wol	€ 21,15,- p/m ²
UF schuim	€ 24,50,- p/m ²

Zie website voor alle actievoorwaarden

Aanbod vloer- en bodemisolatie

Vloerisolatie	
Materiaal	Prijs
Ecose wol dekens	€ 48,50,- p/m ²
Geslotencellig PUR	€ 32,50,- p/m ²
Opencellig PUR	€ 42,- p/m ²
Reflectiefolie (PIF60)	€ 36,50,- p/m ²
Reflectiefolie (PIF80)	€ 39,- p/m ²
Bodemisolatie	
Materiaal	Prijs
EPS Parels (25 cm)	€ 38,25,- p/m ²
EPS parels (20 cm)	€ 36,- p/m ²
EPS parels (15 cm)	€ 28,50,- p/m ²
HR++ parels	€ 32,- p/m ²

Zie website voor alle actievoorwaarden

Met wie werken we samen?

isototaal

 isolatie
specialist.nl

NRS
NRS

 Koston

Subsidies en financieringen

Investering subsidie duurzame energie (ISDE)

Isolatie	€ 6,- t/m € 38,- p/m ²
Beglazing & kozijnen	€ 23,- t/m € 150,- p/m ²
Warmtepomp en zonneboiler	€ 750,- t/m € 3.800,-

Verlaagd BTW tarief

Arbeid op isolatie	9% BTW
--------------------	--------

BTW Teruggave

Zonnepanelen Particulieren	21% BTW minus forfait
----------------------------	-----------------------

Financieringsmogelijkheden

Energiebespaarlening	Max. € 25.000,-
Duurzaamheidslening Schagen	Min. € 2.500,- / Max € 25.000,-

Telefonisch adviesgesprek

Gratis adviesgesprek
met adviseur van Duurzaam Bouwloket

Zelf afspraak inplannen op onze
website

Afspraak plannen

Vorige week					Volgende week	
Maandag 21 September 2020	Dinsdag 22 September 2020	Woensdag 23 September 2020	Donderdag 24 September 2020	Vrijdag 25 September 2020	Zaterdag 26 September 2020	Zondag 27 September 2020
09:00	09:00	09:00	09:00	09:00	Gesloten	Gesloten
10:00	10:00	10:00	10:00	10:00	Gesloten	Gesloten
11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	Gesloten	Gesloten
12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	Gesloten	Gesloten
13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	Gesloten	Gesloten
14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	Gesloten	Gesloten
15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	Gesloten	Gesloten
16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	Gesloten	Gesloten

Mobiele showroom

Kijk op de site voor de actuele datum!

Bedankt voor de aandacht!

Morgen in de loop van de dag wordt een link toegestuurd per email met de mogelijkheid om:

- Je in te schrijven voor de [isolatie-actie](#);
- Je in te schrijven voor een [telefonisch adviesgesprek](#);
- De [rapporten](#) van de referentie woningen te downloaden;
- De [subsidiecheck](#) te doen;
- Meer informatie op te vragen over [energiebesparende maatregelen](#);
- Voor burens, familie en vrienden: [27 september online informatie avond](#).

Einde

**DUURZAAM
BOUWLOKET**